

Riteņu bloķētāji un citas plānotās izmaiņas Rīgas maksas autostāvvietās

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs aicina Rīgas domi atkārtoti izvērtēt grozījumu atbilstību un izslēgt no tiem noteikumus, kas attiecas uz automašīnu riteņu bloķētāju piemērošanu.

Rīgas dome ir sagatavojusi paskaidrojuma rakstu par plānotajiem grozījumiem pašvaldības saistošajos noteikumos Nr. 206 "Rīgas pilsētas pašvaldības maksas autostāvvietu apsaimniekošanas un lietošanas saistošie noteikumi". Tajā ir atrodams saistošo noteikumu satura izklāsts, kā arī to nepieciešamības pamatojums.

Kā norāda Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) Sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā referente **Laura Jansone**, ministrija varēs komentēt šos grozījumus tad, kad būs tos saņēmusi, pašlaik tas vēl nav noticis. Savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC) aicina Rīgas domi atkārtoti izvērtēt grozījumu atbilstību un izslēgt no tiem noteikumus, kas vērsti uz automašīnu riteņu bloķētāju piemērošanu.

Ko Rīgas dome plāno mainīt?

Saskaņā ar Rīgas domes paskaidrojuma rakstu "Grozījumi Rīgas pilsētas pašvaldības maksas autostāvvietu apsaimniekošanas un lietošanas saistošajos noteikumos" paredzētas sekojošas izmaiņas:

- elektroniskajā kontroles iekārtā nevarēs norēķināties ar metāla monētām;
- tiks precizēti personas datu apstrādes jautājumi;
- elektroniskajā kontroles iekārtā vajadzēs reģistrēt transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuru;
- elektroniskās kontroles iekārtas izdoto čeku nevajadzēs novietot transportlīdzeklī, jo kontrolējošā persona apmaksas faktu varēs redzēt tās viedierīcē;
- maksas autostāvvietu pilnvarotais apsaimniekotājs izveidotajā Vienotajā pakalpojuma pieteikumu portālā nodrošinās, ka persona var reģistrēt turējumā vai īpašumā esošu transportlīdzekli un saņemt informāciju par portālā reģistrētajiem transportlīdzekļiem piemērotajiem pēcapmaksas paziņojumiem, iesniegt pretenzijas un saņemt atbildes, veikt maksājumus un izdarīt citas maksas autostāvvietu pilnvarotā apsaimniekotāja nodrošinātas darbības;
- precizēs samaksas veikšanu par piekabes (puspiekabes) novietošanu maksas autostāvvietā;
- uzsākot izrakstīt pēcapmaksas paziņojumu, personai uz laiku, kas nav ilgāks par 5 minūtēm, būs liegta iespēja veikt priekšapmaksu ar SMS pakalpojumu;
- precizēs terminoloģiju par transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numuru;
- ja nav apmaksāti vismaz divi pēcapmaksas paziņojumi, sākot ar trešo piemērojamo paziņojumu, transportlīdzeklī pielietos riteņu bloķēšanas iekārtu;
- maksas autostāvvietu lietotājam būs tiesības veikt samaksu par pēcapmaksas paziņojumu samazinātā apmērā, kas ir 80% no pēcapmaksas, 10 dienu laikā no paziņojuma piemērošanas dienas, ievērojot šādus nosacījumus:
  - lietotājs piekrīt paziņojuma piemērošanai un par paziņojuma piemērošanu neiesniedz pretenziju;
  - maksājums tiek veikts elektroniskajā kontroles iekārtā, maksas autostāvvietu pilnvarotā apsaimniekotāja klientu apkalpošanas centros, Vienotajā pakalpojumu pieteikuma portālā vai izmantojot SMS apmaksas pakalpojuma mobilo lietotni;
  - saistībā ar paziņojumu nav pielietota riteņu bloķēšanas iekārta.
- precizēs pretenziju iesniegšanas kārtību par pēcapmaksas paziņojumu piemērošanu un atbildes sniegšanu, paredzot, ka pretenzijas iesniegšana aptur pienākumu apmaksāt paziņojumu līdz brīdim, kamēr maksas autostāvvietas pilnvarotais apsaimniekotājs ir izskatījis pretenziju par paziņojuma piemērošanu un sniedzis atbildi, izņemot riteņu bloķēšanas iekārtas pielietošanas gadījumā.

Kņada ap un par automašīnu riteņu bloķētājiem

PTAC un Konkurences padome (KP), iepazīstoties ar minētajos grozījumos iekļauto regulējumu, kas nosaka "Rīgas satiksmei" (RS) tiesības piemērot transportlīdzekļu riteņu bloķēšanas iekārtas jeb bloķētājus, secina, ka minētais regulējums var radīt būtisku aizskārumu daudzu patērētāju tiesiskajām interesēm un veicināt nevienlīdzīgu konkurences apstākļus, pašvaldības kapitālsabiedrībai piemērojot normas, kuras nevar piemērot citi tirgū esošie komersanti.

PTAC uzsver, ka "patērētājiem ir jānorēķinās par visiem saņemtajiem pakalpojumiem, tomēr transportlīdzekļu riteņu bloķēšanas iekārtas ierobežo patērētāju rīcības brīvību attiecībā uz savu precī, līdz ar to radot būtisku aizskārumu patērētāju tiesiskajām interesēm".

Tāpat skaidro, ka "plānoto izmaiņu pieņemšanas gadījumā, saņemot patērētāju sūdzības saistībā ar bloķētāju izmantošanu, PTAC būs tiesīgs veikt uzraudzības pasākumus patērētāju tiesību pārkāpumu novēršanai". PTAC var attiecīgajam komercprakses īstenotājam piemērot soda naudu līdz 10% no tā pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne vairāk kā 100 000 eiro apmērā.

Riteņu bloķēšana tikai trešā paziņojuma gadījumā

Saskaņā ar Rīgas domes paskaidrojuma rakstu transportlīdzekļim plānots piemērot riteņu bloķēšanas iekārtu tikai ar trešā **neapmaksātā** pēcapmaksas paziņojuma noformēšanu, turklāt, piemērojot otro pēcapmaksas paziņojumu, uz automašīnas novietos arī informāciju latviešu, angļu, krievu un vācu valodā par iespējamām sekām. Savukārt, sākot ar pirmo piemēroto pēcapmaksas paziņojumu, riteņu bloķētājus varēs izmantot tikai tiem transportlīdzekļiem, kuriem nav transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numura zīmes.

Tāpat plānotie grozījumi Rīgas domes saistošajos noteikumos paredz, ka RS kā pilnvarotajam apsaimniekotājam ir jānodrošina riteņu bloķēšanas iekārtas noņemšana divu stundu laikā, ja par apmaksas faktu un nepieciešamību noņemt riteņu bloķētājus RS ir informēta no plkst. 6.00 līdz 23.00.

Identisku pakalpojumu sniegšanu regulē atšķirīgi

PTAC informē, ka vairākkārt ir aicinājis Rīgas domi arī izvērtēt, vai RS līguma noteikumi ir regulējami ar saistošajiem pašvaldības noteikumiem, vērsot uzmanību, ka šādā veidā dome ierobežo patērētāju likumiskās tiesības uz līguma noteikumu taisnīgumu, piemēram, par līgumsoda un pēcapmaksas apmēriem.

"RS autostāvvietu pakalpojums pēc būtības neatšķiras no privāto komersantu sniegtā autostāvvietu pakalpojuma, uz kuru attiecas Civillikuma un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma regulējums, taču RS nodrošina autostāvvietu pakalpojumu, pamatojoties uz pašvaldību saistošajiem noteikumiem, kas nozīmē, ka identisku pakalpojumu sniegšanu regulē atšķirīgi, radot situāciju, kurā RS nav saistošs Civillikumā un Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteiktais, arī attiecībā uz līguma noteikumiem par sodu apmēru, ja maksas autostāvvietas lietotājs nav veicis atbilstošu samaksu par tās izmantošanu, kā arī paredzot riteņu bloķēšanas iekārtu pielietošanu."

Kāpēc ir nepieciešamas izmaiņas?

Automašīnu riteņu bloķēšanu ir iecerēts atkal ieviest, lai cīnītos ar ilgstošu un ļaunprātīgu nemaksāšanu par Rīgas pašvaldības autostāvvietu izmantošanu. "To gan ir plānots pielietot tikai kā galējo līdzekli gadījumā, ja sods par iepriekšējiem pārkāpumiem nebūs samaksāts jau divas reizes"

Saskaņā ar Rīgas domes sniegto informāciju pašlaik stāvvietas ļaunprātīgi bez maksāšanas izmanto autovadītāji ar ārzemēs reģistrētām automašīnām, turklāt dažiem ārzemju studentiem jau ir uzkrātas nesamaksātas summas vairāku tūkstošu eiro apmērā. Savukārt no ārzemniekiem piedzīt līdzekļus par stāvvietu izmantošanu ir gandrīz neiespējami.

RS Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja skaidro, ka elektroniskās kontroles iekārtas ar skaidras naudas norēķiniem regulāri bojā, mēģinot no tām izzagt monētas, ievietojot tajās citu valstu monētas vai pat polietilēna maisiņus: "Tādējādi rodas zaudējumi, gan veicot elektronisko kontroles iekārtu remontu, gan nesaņemot samaksu, kā arī rodas domstarpības ar transportlīdzekļu lietotājiem par iespēju norēķināties par pakalpojumiem ar priekšapmaksu un attiecīgi pēcapmaksas paziņojumu piemērošanu."

2017./2018. gadā trešo personu ļaunprātīgas darbības rezultātā ir nodarīti bojājumi elektroniskajām kontroles iekārtām 38 007 eiro apmērā, savukārt no izrakstītajiem pēcapmaksas paziņojumiem apmaksāti ir apmēram 64%, pārējos 36% RS mēģina piedzīt caur parādu piedzinējiem un vēlāk tiesu.

2013. gadā riteņu bloķēšanas iekārtu izmantošanu maksas autostāvvietu lietošanas noteikumu pārkāpumu gadījumos aizstāja ar maksas autostāvvietu lietošanas pēcapmaksu. "Izmaiņas ieviesa ar mērķi pārskatīt atbildības regulējumu un padarīt efektīvu maksas iekasēšanu par pašvaldības maksas autostāvvietu lietošanu," stāsta RS pārstāve.

Neapmaksāta stāvvietā vai nepareizi novietota mašīna. Kāda ir atšķirība?

ĪSUMĀ

- Paziņojumu par neapmaksātu stāvvietu, kurā norādīts soda apmērs, var izrakstīt attiecīgā pakalpojuma sniedzēja kontrolieris, savukārt administratīvo sodu par nepareizi vai neatļautā vietā novietotu transportlīdzekli – valsts vai pašvaldības policija.
- Administratīvos sodus ceļu satiksmē piemēro policija.
- Maksas autostāvvietas apsaimnieko ne tikai "Rīgas satiksme" (RS), bet arī citi uzņēmumi, piemēram, "EuroPark", "Citypark".
- RS kopš 2014. gada sadarbojas ar konsultatīvo sabiedrību "Conventus", kas sniedz parāda atgūšanas pakalpojumus.
- Gadījumā, ja pēcapmaksa ir piemērota, bet tā attiecīgajā laikā nav samaksāta, tiek uzsākta parāda piedziņa.
- Ja samaksas termiņš ir nokavēts, parāda piedzinējs var izmantot visus likumā noteiktos civiltiesiskos tiesību aizsardzības līdzekļus, lai atgūtu šo parādu.
- Parāda piedziņas uzņēmumi var noteikt parāda atgūšanas izdevumus.
- Citi apsaimniekotāji nosaka, ka sods ir jāsamaksā 14 dienu laikā no tā noformēšanas dienas.

Paziņojumu par neapmaksātu stāvvietu, kurā norādīts soda apmērs, var izrakstīt attiecīgā pakalpojuma sniedzēja kontrolieris, savukārt administratīvo sodu par nepareizi vai neatļautā vietā novietotu transportlīdzekli – valsts vai pašvaldības policija. Persona, dažādu iemeslu dēļ nezinot par izdarītā pārkāpuma konstatāciju un piespiesto naudas sodu, Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) tehniskās apskates laikā var apmaksāt tikai sodu par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, jo informācija par autostāvvietas pēcapmaksas paziņojumiem CSDD informatīvajā datubāzē nav pieejama. Tāpēc ir jābrīdina, ka, laicīgi nesamaksājot pēcapmaksas paziņojumā norādīto naudas sodu, var tikt uzsākta parāda piedziņa.

"Pēdējā laikā nav veiktas izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā uz administratīvo sodu kontroli CSDD tehniskajās apskatēs," norāda CSDD sabiedrisko attiecību speciālists **Rolands Rumba**. Nekad nav bijusi arī iespēja tajās norēķināties par maksas autostāvvietas lietošanas pēcapmaksas neveikšanu noteiktajā termiņā. Taču joprojām daļa cilvēku vai nu jautā šīs divas lietas, vai uzskata, ka par visiem, arī nezināmiem un aizmirstiem, sodiem var samaksāt CSDD tehniskās apskates laikā. Diemžēl vēlāk rodas neizpratne, kāpēc ir saņemta vēstule ar paziņojumu par uzsāktu parāda piedziņu.

Administratīvie sodi ceļu satiksmē

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (APK) desmitās "a" nodaļas 149.³-149.⁴⁰ pants nosaka administratīvo sodu piemērošanu par pārkāpumiem ceļu satiksmē. Tie ir sodi, piemēram, gan par transportlīdzekļa vadīšanu bez vadītāja apliecības vai reģistrācijas dokumentiem, gan par nepiesprādzēšanos ar drošības jostu vai pasažiera vešanu, kurš nav piesprādzējies, gan par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu, kā arī par **apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu**.

Jāvērš uzmanība, ka saskaņā ar Latvijas APK 299.¹ pantu, ja uzliktais naudas sods nav samaksāts noteiktajā termiņā, līdz tam ir aizliegts:

- izsniegt pārkāpuma izdarītājam transportlīdzekļa vadītāja apliecību;
- veikt pārkāpuma izdarītājam piederošo transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un reģistrēt tos transportlīdzekļu un transportlīdzekļu vadītāju valsts reģistrā vai traktortehnikas un tās vadītāju informatīvajā sistēmā;
- ar transportlīdzekli, ar kuru izdarīts pārkāpums un kurš reģistrēts ārvalstīs, izbraukt no Latvijas.

Kā var uzzināt par nesamaksātu administratīvo sodu?

Administratīvos sodus ceļu satiksmē piemēro policija. Pārkāpjot apstāšanās un stāvēšanas noteikumus, bieži ir dzirdēts par situācijām, kurās par soda kvīts eksistenci pie sava transportlīdzekļa priekšējā stikla nav bijis ne jausmas – aizpūtis vējš, ļaunprātīgi kāds norāvis u. tml. Tā kā apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšana ir administratīvi sodāma, par šāda veida sodiem ir iespēja nejauši uzzināt, taču turpat CSDD uz vietas arī samaksāt, veicot tehnisko apskati.

Savukārt, ja ir aizdomas, bet nav pārlicības, ka ir piemērots sods par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē, to jebkurā laikā var pārbaudīt gan Latvijas valsts portālā www.latvija.lv sadaļā "Administratīvo sodu pārbaude un nomaksa", gan CSDD datubāzē, reģistrējoties mājaslapā www.e.csdd.lv, sadaļā "Sodi, pārkāpumi un nodokļi".

Paziņojums par neapmaksātu stāvvietu

Rīgas domes maksas autostāvvietu apsaimniekošanas un lietošanas kārtību, samaksas kārtību un maksu par autostāvvietas lietošanu nosaka Rīgas domes saistošie noteikumi Nr. 206 "Rīgas pilsētas pašvaldības maksas autostāvvietu apsaimniekošanas un lietošanas saistošie noteikumi". Papildu informāciju var meklēt arī LV portāla publikācijā "Rīgas maksas autostāvvietas lietošanas noteikumi".

Maksas autostāvvietas apsaimnieko arī citi uzņēmumi, piemēram, "EuroPark", "Cityparks". Kopīgais visiem autostāvvietu apsaimniekotājiem ir parāda piedziņas uzsākšana, ja netiek izpildītas stāvvietas noteikumu prasības, proti, piemērotais sods laicīgi netiek samaksāts.

"Rīgas satiksmes" (RS) Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja **Baiba Bartaševiča** vērš uzmanību, ka "paziņojums par to, ka maksas autostāvvietas lietotājam ir jāveic maksas autostāvvietas lietošanas pēcapmaksa, nav administratīvais akts, un RS nepiemēro administratīvos sodus, bet samaksu par pakalpojumu normatīvajos aktos noteiktā kārtībā". "Līdz ar to starp pusēm veidojas civiltiesiska rakstura attiecības," turpina B. Bartaševiča.

Pēcapmaksas pierādījums – fotofiksācija

RS kopš 2014. gada sadarbojas ar konsultatīvo sabiedrību "Conventus", kas sniedz parāda atgūšanas pakalpojumus. Tās valdes loceklis **Jānis Krastiņš** skaidro, ka "inspektori, kas strādā parāda piedziņas jomā, saskaras ar situācijām, kad cilvēki apgalvo, ka paziņojuma par neapmaksātu stāvvietu nav bijis, ka neko nav pārkāpuši u. tml., taču RS kontrolieri to precīzi fiksē Rīgas domes saistošajos noteikumos noteikto pārkāpumu pēcapmaksas paziņojumā, tostarp norāda laiku, vietu, transportlīdzekļa marku, kā arī veic fotofiksāciju, kas norāda uz automašīnas stāvvietā atrašanās laiku". Tas nozīmē, ka, uzsākot piedziņu,

nerodas jautājums – vajadzēja vai tomēr nevajadzēja piemērot sodu?

"Uzrādot šādu fiksāciju, vairumā gadījumu cilvēki arī atzīst, ka ir kļūdījušies, un veic apmaksu," norāda J. Krastiņš. Savukārt B. Bartaševiča skaidro, ka "RS nevar uzņemties riskus, kas saistīti ar trešo personu ļaunprātīgu darbību, piemēram, pēcapmaksas paziņojuma noņemšanu, un citiem apkārtējās vides faktoriem, tomēr RS iespēju robežās nostiprina pēcapmaksas paziņojumus tā, lai to atrašanos uz transportlīdzekļa neietekmē ne vēja brāzmas, ne lietus".

No augusta RS pēcapmaksas paziņojumi būs pieejami tiešsaistē

Šobrīd, ja persona RS pēcapmaksas paziņojumu dažādu iemeslu dēļ pie sava transportlīdzekļa priekšējā stikla nav nemaz redzējusi, ir tikai viens variants, kā šaubu gadījumā to var noskaidrot. Proti, katrs interesents var vērsties RS un precizēt, vai par transportlīdzekļa atrašanos maksas autostāvvietā ir vai nav piemērota pēcapmaksa. Gadījumā, ja pēcapmaksa ir piemērota, bet tā laikā nav samaksāta, tiek uzsākta parāda piedziņa.

B. Bartaševiča vērš uzmanību, ka "tuvākajā laikā klienti savus pēcapmaksas rēķinus varēs apskatīt aplikācijā "RigaCard" vai RS mājaslapā, kurā tie būs pieejami tiešsaistes režīmā". Šādas izmaiņas ir plānots ieviest augusta sākumā. "Šāda iespēja jau pastāv juridiskajām personām, kurām tiek nodrošināts pakalpojums speciālā vienotajā pakalpojumu pieteikumu portālā – tajā juridiskās personas var sekot līdzi pēcapmaksas paziņojumiem uzņēmuma reģistrētajiem transportlīdzekļiem," norāda B. Bartaševiča.

Administratīvais sods jāsamaksā 30 dienu laikā

Saskaņā ar Latvijas APK 299. pantu pārkāpējam naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad viņam izsniegts lēmums par naudas soda uzlikšanu, savukārt, ja šāds lēmums pārsūdzēts vai iesniegts protests par to, – ne vēlāk kā trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad paziņots, ka sūdzība vai protests noraidīts.

Rīgas Pašvaldības policijas galvenais speciālists sabiedrisko attiecību jautājumos **Toms Sadovskis** skaidro, ka 30 dienas ir pietiekams termiņš, lai persona varētu apmaksāt piemēroto sodu. "Ja gadījumā norādītajā laikā sods netiek samaksāts, parāda piedziņa tiek uzsākta pēc gada, proti, tie ir, piemēram, gadījumi, kad transportlīdzeklim netiek veikta kārtējā tehniskā apskate, pirms kuras ir jānomaksā visi piemērotie sodi par administratīvajiem pārkāpumiem."

CSDD norāda, kādas ir samaksas iespējas transportlīdzekļu vadītājiem par uzliktajiem naudas sodiem:

- CSDD kasē – maksa par nodokļa, nodevas vai naudas soda iekasēšanu ir 1,20 eiro;
- CSDD e-pakalpojumos – maksa par datu apstrādi ir 0,43 eiro;
- ar pārskaitījumu – pakalpojums CSDD tiks sniegts, kad maksājums būs saņemts valsts budžetā, un informācija par to pieejama elektronisko norēķinu sistēmā "eKase".

RS maksas autostāvvietas pēcapmaksas termiņš – arī 30 dienas

RS autostāvvietas pēcapmaksa arī ir jāveic 30 dienu laikā. "Ja samaksas termiņš ir nokavēts, parāda piedzinējs var izmantot visus likumā noteiktos civiltiesiskos tiesību aizsardzības līdzekļus, lai atgūtu šo parādu," skaidro B. Bartaševiča. Saskaņā ar Rīgas domes saistošo noteikumu Nr. 206 28. punktu, ja persona nav veikusi maksas autostāvvietas lietošanas pēcapmaksu noteiktā termiņā, apsaimniekotājam ir tiesības veikt pēcapmaksas atgūšanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un nodot informāciju par parādnieka datiem un parādu ieviešanai normatīvajos aktos noteiktā kārtībā reģistrētā parādnieku un kredītvēstures datubāzē kreditoru tiesību aizsardzības mērķiem.

"Līdz ar to gadījumā, ja ir nokavēts samaksas termiņš, pastāv liela iespēja, ka pēcapmaksas paziņojums tiks nodots parādu atgūšanas pakalpojumu sniedzējam vai uzsākta tiesvedība," skaidro B. Bartaševiča. Savukārt J. Krastiņš norāda: "Kopš 2012. gada RS netiek izmantotas riteņu bloķēšanas iekārtas un saņemt samaksu par pakalpojumiem ir sarežģītāk, proti, ne vienmēr autostāvvietu lietotāji labprātīgi apmaksā pēcapmaksu par stāvvietas izmantošanu."

Jāmaksā parāda atgūšanas izdevumi

Konsultatīvā sabiedrība "Conventus", ar kuru sadarbojas RS, veic ārpustiesas parādu atgūšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem. Savukārt gadījumos, ja neizdodas sasniegt debitoru un ārpustiesas piedziņa ir bijusi neveiksmīga, RS var apsvērt iespēju par vēršanos tiesā (šādos gadījumos "Conventus" organizē arī tiesvedību pret debitoru).

Tāpat B. Bartaševiča norāda, ka ārpustiesas parādu piedziņā par neapmaksātu sodu RS nerēķina procentus. Taču saskaņā ar Ministru kabineta (MK) noteikumiem Nr. 61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" parāda piedziņas uzņēmumi var noteikt parāda atgūšanas izdevumus.

Citi apsaimniekotāji dod vien 14 dienas laika

"Citypark" autostāvvietas lietošanas noteikumos ir norādīts, ka līgumsods ir jāsamaksā 14 dienu laikā no paziņojuma noformēšanas dienas ar pārskaitījumu uz "Citypark" norēķinu kontu saskaņā ar paziņojumā norādītajiem rekvizītiem, maksājuma uzdevumā norādot paziņojuma numuru. Tāpat noteikumos minēts, ka gadījumā, ja "līgumsods netiek samaksāts norādītajā apmērā un termiņā, "Citypark" ir tiesības veikt normatīvajos aktos paredzētās darbības parāda piedziņai, tai skaitā nodot parāda piedziņu trešajai personai – parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam".

Arī "EuroPark" maksas stāvvietās soda nauda jāsamaksā 14 dienu laikā no soda kvīts izrakstīšanas datuma. Tāpat stāvvietas lietošanas noteikumos ir norādīts, ka gadījumos, kad netiek veikta soda naudas apmaksa, tiek uzsākta parāda piedziņa. "EuroPark" mājaslapā skaidrots, ka "soda kvīšu izrakstīšanas mērķis ir motivēt autovadītājus ievērot stāvvietas noteikumus".

Ministru kabineta noteikumi Nr.61

Rīgā 2013.gada 29.janvārī (prot. Nr.6 23.§)

Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi

Izdoti saskaņā ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.panta trešo daļu

1. Noteikumi nosaka parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru, kā arī izdevumus, kuri nav atlīdzināmi.
2. Parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam ir tiesības no parādnieka pieprasīt, lai tas atlīdzinātu pamatotos parāda atgūšanas izdevumus, kas atbilst šādam pieļaujamam apmēram:
  - 2.1. par rakstiska paziņojuma sagatavošanu un nosūtīšanu parādniekam, kurā sniegta informācija par parāda esību un aicinājums labprātīgi izpildīt kavētās maksājuma saistības, un par nepieciešamajām darbībām parādnieka faktiskās kontaktinformācijas noskaidrošanai, ja parādnieks nav sasniedzams, – kopā ne vairāk kā septiņus *euro*;
  - 2.2. par citām parāda atgūšanai papildus veiktajām darbībām – kopā ne vairāk kā 10 *euro* parāda

atgūšanas procesā, līdz parādnieks izpildījis maksājuma saistības pret parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēju vai kreditoru.

(Grozīts ar MK 29.10.2013. noteikumiem Nr.1203)

3. Par neatlīdzinātiem parāda atgūšanas izdevumiem ir uzskatāmi izdevumi, kas parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam radušies, veicot šādas darbības parāda atgūšanai:

3.1. saskarsme ar parādnieku, neievērojot Parādu ārpustiesas atgūšanas likumā noteiktās prasības;

3.2. saskarsme ar parādnieku parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēja noteiktajā termiņā iebildumu izteikšanai pret parāda esību, tā apmēru un samaksas termiņu pēc šo noteikumu 2.1.apakšpunktā minētā rakstiskā paziņojuma nosūtīšanas;

3.3. rakstisks atgādinājums parādniekam par parāda esību, kas nosūtīts vairāk nekā vienu reizi 14 dienās vai vairāk par trim reizēm parāda atgūšanas procesā;

3.4. darbības, kas veiktas pēc tam, kad parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējs vai kreditors no parādnieka saņēmis maksājumu par parāda atmaksu, izņemot gadījumus, kad parādnieks atmaksājis parādu, pirms parāda atgūšanas darbības sasniegušas parādnieku, bet parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējs šīs darbības veicis, pirms tas vai kreditors saņēmis maksājumu;

3.5. darbības, kas nav uzskatāmas par objektīvi nepieciešamām un pamatotām parāda atgūšanai, kā arī darbības, kuras saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likumu atzīstamas par negodīgu komercpraksi.

4. Noteikumi stājas spēkā 2013.gada 1.februārī.